

Projecte d'investigació

BLACK TULIP

ART I CIÈNCIA- FICCIÓ: ESTRATÈGIES DE POTENCIALITAT

Black Tulip no és un col·lectiu sinó un paraigua que acull de manera anònima un nombre variable d'artistes. Aquest paraigua s'utilitza bé en propostes amb un marcat caràcter experimental, o bé en projectes que impliquen diversos creadors i en què seria impossible determinar-ne l'autoria. Com que les persones i grups que fan servir aquesta etiqueta canvien amb el temps, es tracta d'una eina més que no pas d'un pseudònim d'autor.

A *Art i ciència ficció: estratègies de potencialitat*, Black Tulip proposa un grup d'investigació obert a la comunitat barcelonina. Així, doncs, tota persona que hi participi s'encarnarà transitòriament en Black Tulip mentre desenvolupi la seva tasca investigadora.

Tot i que els límits de la ciència ficció són difícils de definir, ens interessa aquesta forma de representació per la tensió que s'estableix entre el nostre entorn –que tendeix a la ahistòricitat i la cristallització (vegeu, per exemple, *El recuerdo del presente: ensayo sobre el tiempo histórico*, de Paolo Virno)– i una estratègia de creació que se salta les limitacions del nostre present per proposar unes altres subjectivitats i formes de vida. En aquest sentit, la ciència ficció no difereix gaire del concepte d'història de Walter Benjamin (“un record que s'il·lumina en un instant de perill”), si bé en aquest cas la potencialitat, en comptes d'allargar-nos la mà des del passat, ens interpel·la des d'un futur imaginari.

Aprofundint aquest nexa entre ciència ficció i potencialitat, les línies de treball són:

Reinventar l'ésser

La representació del cos futur ens permet imaginar “cossos” que pensen, senten i funcionen de manera diferent de la nostra. Això té relació amb el treball d'artistes tan variats com Orlan, Stelarc o Leigh Bowery. A escala discursiva, Natasha Vita-More ha estat una de les artistes que millor ha defensat la capacitat de l'art per transformar la comprensió d'allò humà. Tal com declara: “Els artistes transhumanistes estan desenvolupant formes d'art noves i diverses. La nostra estètica i les nostres expressions es fonen amb la ciència i la tecnologia per dissenyar experiències sensorials intensificades. (...) Mentre les eines i les idees del nostre art segueixin evolucionant, nosaltres també ho farem”.

Els afectes de la ciència ficció

Si ens interessem per la ciència ficció com a generadora de possibilitats, hem de pensar també en els seus afectes, ja que aquests alteren la potencialitat. Spinoza distingeix entre afectes positius i negatius segons si augmenten o dis-

minueixen la potència dels cossos. Per aquest motiu, resulten interessants fenòmens com el terror còmic (*L'atac dels tomàquets assassins*, *Payasos asesinos del espacio exterior*, *The Attack of the Giant Moussaka*, *Horror Workout...*), en què l'“altre monstre” es veu substituït per un element inversemblant que causa hilaritat. Una hipòtesi de treball és que aquestes representacions podrien ser el que Sedgwick anomena “pràctiques reparadores”.

Ciència ficció, llenguatge i filosofia

Deleuze i Guattari van posar en pràctica l'experimentació lingüística en la seva obra en comú per generar un potencial gairebé infinit de noves realitats. El paral·lelisme amb la ciència ficció resulta obvi; tan obvi que el mateix Guattari va escriure, cap al final de la seva vida, el guió per a una pel·lícula de ciència ficció que no es va arribar a filmar (*Un amour d'UIQ*). A aquesta obra mestra podem afegir-hi la ciència ficció feminista d'Ursula K. Le Guin, les implicacions filosòfiques de les narracions de Stanislaw Lem o el rerefons moral en C. S. Lewis.

Arquitectura i ciència ficció

L'arquitectura és un element cabdal en les representacions de ciència ficció. Ens interessa tant metafòricament (per exemple, els elements que connecten dos espais diferents i que serveixen d'al·legoria per explicar el trànsit cap a “allò Altre”) com per la capacitat de l'arquitectura per dictar formes de relació i existència. En aquest sentit, cobraran especial importància els projectes d'arquitectures utòpiques.

